

به نام خدا

راهنمای یادگیری (Study Guide) محتوای راهنمای یادگیری

حاجی احمدی

دکترای آموزش پزشکی

دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی سمنان

زمستان ۱۴۰۱

راهنمای یادگیری چیست؟

رونتری (۱۹۹۶)، استفاده از راهنمای یادگیری را به معلمی تشبیه نمود که شانه به شانه کنار دانشجو نشسته و ۲۴ ساعته نصایحی را در مورد آنچه که باید در هر مرحله انجام دهد، به او گوشزد می کند. راهنمای یادگیری معمولاً به شکل نوشتاری ارائه می گردد، اما می توان آن را به شکل الکترونیک نیز ارائه نمود.

راهنمای مطالعه Study Guide

این ابزار به گونه ای طراحی می شود که دانشجویان با استفاده از آن و حتی به تنهایی و بدون نیاز به استاد بتوانند دانش مورد نیاز طبابت آینده خود را در هر بخش بالینی کسب نمایند.

روشی که در این مورد برای یادگیری بکار گرفته می شود روش یادگیری **Guided Discovery Learning** یا یادگیری مکاشفه ای هدایت شده است.

چرا از راهنمای یادگیری استفاده کنیم؟

- مدیریت یادگیری دانشجویان
- تمرکز بر فعالیت های دانشجویان در ارتباط با یادگیری
- تأمین اطلاعات در مورد موضوع یا عنوان مورد نظر

محتوای پیشنهادی راهنمای یادگیری چه مواردی باید در راهنمای یادگیری گنجانیده شود

- عنوان دوره
- معرفی کلی دوره
- معرفی بخش و بیمارستان
- فرصت های آموزشی بخش
- پیش نیازها
- اهداف یادگیری دوره
- مبانی مشترک دوره (پاتولوژی، فیزیولوژی و مباحث پایه، اصول تشخیصی (گرفتن شرح حال و معاینه فیزیکی، آزمایشگاهی، تصویربرداری)، فارماکولوژی، کاهش خطرات سلامت، تظاهرات بیماریهها)
- شاخص های توانمندی دوره پزشکی عمومی
- جدول زمان بندی فعالیت های آموزشی
- برنامه آموزشی در مرکز مهارت های بالینی
- راهبردهای یادگیری
- ارزیابی (تکوینی، تراکمی)
- مقررات بخش
- تماس با گروه آموزشی

فرصت های آموزشی بخش

مثال :

در این بخش ، هر روز از ساعت هفت تا هشت صبح گزارش صبحگاهی برگزار می شود. در این جلسات ، بیماران پذیرش شده در شب گذشته معرفی و بحث می شود. با وجود اینکه در گزارش صبحگاهی، رزیدنت ها و انترن ها نیز حضور دارند، اما اساتید سعی می کنند مطالب کاربردی برای سطح کارآموزی را نیز بیان کنند. بعد از آن می توانید بیماران خود در بخش را به همراه رزیدنت ها ویزیت کرده و با روند تشخیصی و درمانی آنها به طور عملی آشنا شوید.

از ساعت ۹-۱۲ طبق برنامه ی ارائه شده در روز اول ، در درمانگاه ، راند آموزشی یا گراند راند حضور خواهید داشت. یادگیری در این جایگاه ها، به فعالیت و علاقه مندی خود شما نیز وابسته است. درمانگاه ها برای دوره ی کارآموزی اهمیت آموزشی ویژه ای دارند. سعی کنید در گرفتن شرح حال در درمانگاه فعال باشید و با چک کردن شرح حال خود با اساتید یا رزیدنت های حاضر در درمانگاه، برای کشف اشتباهات خود و ارتقای شرح حال گیری و معاینه تلاش کنید.

در ساعات بعدازظهر، طبق برنامه ی تعیین شده، کلاس های تئوری خواهید داشت. این کلاس ها که توسط اساتید بخش برای شما برگزار می شود، در تامین اطلاعات دانشی شما برای نحوه مواجهه با تظاهرات بیماری های مختلف بسیار کمک کننده است. سعی می شود آموزش در این کلاس ها به صورت بحث پیرامون کیس های واقعی انجام شود. پس سعی کنید حتما قبل از کلاس، مطلب مربوطه را مطالعه کرده باشید تا بتوانید به خوبی از فرصت موجود استفاده کنید.

مبانی مشترک دوره

در این قسمت از راهنما دانشجو قبل از یادگیری رویکرد به تظاهرات بیماریها، با اصول و مبانی مشترک پاتوفیزیولوژیک، مبانی تشخیصی، فارماکولوژی و کاهش خطرات سلامت در این رشته آشنا خواهد شد که در مورد بسیاری از تظاهرات و رویکرد به آنها برای وی کمک کننده خواهد بود

الف) پاتوفیزیولوژی

① در این بخش مبانی عملکردی پایه (آناتومی و فیزیولوژی - ایمنولوژی و مکانیسم‌های دفاعی) و اختلالات پاتوفیزیولوژیک آنها بررسی می‌شود.

مسئول ارائه:

(ب) مبانی تشخیصی

① در این بخش تست‌های عملکردی اختصاصی، روشهای تشخیصی آزمایشگاهی و تصویربرداری اختصاصی، و رویکرد تشخیصی مناسب در اختلالات این دستگاه بررسی می‌شود. هدف از این بخش ارائه اطلاعات کافی در مورد کلیه ابزارهای تشخیصی ارگان می‌باشد تا دانشجو در زمان مواجهه با تظاهرات و مطالعه مراجع براحتی بتواند اقدامات تشخیصی مورد نظر را پیشنهاد نماید.

□ روشهای تشخیصی نیز در راهنمای مطالعه وجود دارد. تألیف آن توسط متخصصین پاتولوژی و یا متخصصین هر رشته انجام می‌شود.

□ گروه رادیولوژی، بسته‌های آموزشی برای هر دوره کارآموزی تهیه می‌کند. که در آن اساتید رادیولوژی با استفاده از تصاویر واقعی بدست آمده از بیماران، رویکرد تشخیصی به آن بیمار را توضیح داده و تشریح می‌نمایند. برای هر دوره آموزشی تعدادی از این موارد تهیه شده که متناسب با زمان اختصاص یافته به تدریس در هر بخش می‌باشد. اساتید بنا بر صلاحدید خود می‌توانند قسمتی از ابتدای زمان تدریس را به بیان کلیات تشخیص در رادیولوژی اختصاصی هر دوره اختصاص دهند.

مسئول ارائه:

ج) فارماکولوژی تخصصی

① در این بخش فارماکولوژی تخصصی دستگاه مربوطه بیان می‌شود. این فارماکولوژی بطور موازی با دوره و بصورت همزمان به دانشجوی تدریس می‌شود. پیشنهاد می‌شود دوز داروها و همچنین مطالب بسیار تخصصی فارماکولوژی در حد امکان در متن ذکر نشود.

📖 مرجع: مرجع تخصصی فارماکولوژی که در فارماکولوژی تخصصی موازی دوره تدریس می‌شود.

استاد یا اساتید فارماکولوژی طبق هماهنگی پرسپتور

مسئول ارائه:

(د) کاهش خطرات سلامت

① در این بخش موضوعات مربوط به پیشگیری و نحوه کاهش خطر بیماری‌های مربوط به دوره آورده می‌شود.

📖 مرجع : گزارشات سازمان جهانی بهداشت، textbook های اپیدمیولوژی و مراجع مورد استفاده متخصصین پزشکی اجتماعی

اساتید گروه پزشکی اجتماعی

مسئول ارائه:

تظاهرات بیماریها

1 عنوان Presentation title

① عنوان تظاهر کلینیکی یا پاراکلینیکی است که یادگیری حول آن شکل می‌گیرد مانند «درد قفسه سینه یا chest Pain»

اساتید متخصص رشته در هر بخش

در صورتی که راهنمای یادگیری به درستی آماده شده باشد، می تواند در فرآیند آموزشی به عنوان ابزار مدیریتی تلقی گردد که هم معلم و هم دانشجو را نسبت به مسئولیت های تعیین شده برای یادگیری ترغیب نماید.

منابع :

- کتاب یادگیری راهنما ، دکتر محمد شریعتی ، دکتر علی دادگری
- برنامه ضروری مقطع کارآموزی و کارورزی

از بذل توجه شما سپاسگزاریم